

HPV Aşısı ile ilgili Dikkate Almamız Gereken Noktalar

HPV (Human Papilloma Virüs), rahim ağzı kanserlerinin en önemli nedenidir. Rahim ağzı kanserleri dünyada sık görülmekte ve bu kansere yakalanan her iki kadından biri ölmektedir (1). HPV'ye karşı aşılama ve tarama programları rahim ağzı kanserlerinden korunmak ve tanı için son derece önemlidir.

HPV aşısı rahim ağzı kanserinden koruyan bir aşıdır. HPV aşısının özellikle HPV ile ilk karşılaşmadan önce, ilk cinsel ilişkiden önce yapılması önemlidir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) mümkünse **9-11 yaş arası, en geç 15 yaşına kadar iki doz aşılamanın tamamlanmasını** önermektedir. HPV aşılmasına 15-26 yaş arasında başlandıysa üç doz aşı yapılması önerilmektedir (2-5).

HPV aşısını ulusal bağışıklama programlarına dahil eden ülke sayısı 2020 itibariyle 100'den fazladır (6). HPV aşısının ulusal bağışıklama programında yer aldığı ülkeler, aşığı 15 yaş altındaki kız çocuklarına (bazı ülkeler erkek çocuklarına da) uygulamaktadır (7,8). 15 yaşının üzerinde yapılan aşılamalar “yakalama aşılması” olarak adlandırılmakta olup, çocukluk çağında aşılanmamış olanların yakalanıp aşılanması şeklindedir. Ulusal programda, rutin olarak gerçekleştirilen HPV aşılamalarının çocuk yaşta yapılmasının nedeni, erken yaşta bağışıklık cevabının daha yüksek olmasıdır (9).

HPV aşısının 15 yaşın üzerinde yapılması; iki doz yerine üç doz aşılamayı zorunlu kılacaktır. Ayrıca, aşığı vücudun verdiği bağışıklık yanıtı erken yaşta kadar yüksek olmayacaktır.

HPV aşısının ülkemizde de, 15 yaş altı kız çocuklarına ücretsiz olarak yapılması için, Genişletilmiş Ulusal Bağışıklama Programı'na eklenmesi gerekmektedir.

Ayrıca Ulusal Kanser Tarama Programı'nda bulunan rahim ağzı kanseri taraması, HPV aşısının gölgesinde kalmamalıdır. Kanser Erken Teşhis Tarama ve Eğitim Merkezlerinde (KETEM), Aile Sağlığı Merkezlerinde ve Sağlıklı Hayat Merkezlerinde, kamu hastanelerinde ücretsiz olarak 30-65 yaş aralığındaki cinsel aktif kadınlara, rahim ağzı kanseri taraması uygulamasına devam edilmelidir (10-11). Bu yaş grubundaki kadınlar (hastalık belirtisi olmaksızın) kanser tarama programlarına rutin olarak dahil edilmelidir.

HPV, cinsel yolla bulaşan bir enfeksiyon etkenidir. Okul çağında bu konuda koruyucu eğitimler verilmesi, çocukları ileride kanser olmaktan koruyacaktır. HPV aşısının ulusal bağışıklama programına eklenmesinin ve taramalara toplum katılımının artırılmasının yanında, cinsel sağlık bilgilerinin yaşa uygun şekilde okul öncesi dönemden itibaren örgün eğitim müfredatına dahil edilmesi özel önem taşımaktadır.

“Kanserden Değil Geç Kalmaktan Korkun”

“Gerekli Önlemleri Zamanında Alın”

HASUDER Toplumsal Cinsiyet, Kadın ve Üreme Sağlığı Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır.

Kaynaklar:

1. World Health Organization. Cervical cancer. https://www.who.int/health-topics/cervical-cancer#tab=tab_1
2. Türkiye’de serviks kanserinin eliminasyonu ve 2030 hedefleri sempozyumu (25.06.2022). <https://hasuder.org.tr/wp-content/uploads/HPV-Sempozyumu-sonuc-bildirgesi-1.pdf>
3. World Health Organization. WHO position on HPV vaccines. Vaccine. 2009 Dec 9;27(52):7236–7. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/19450645/>
4. Global strategy to accelerate the elimination of cervical cancer as a public health problem. Geneva: World Health Organization; 2020. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. <https://www.who.int/publications/i/item/9789240014107>
5. Centers for Disease Control and Prevention, Human Papillomavirus (HPV) Vaccination: What Everyone Should Know, <https://www.cdc.gov/vaccines/vpd/hpv/public/index.html#:~:text=for%20These%20Vaccine%3F,Who%20Should%20Get%20HPV%20Vaccine%3F,cause%20cancer%20later%20in%20life>
6. Immunization Analysis and Insights. <https://www.who.int/teams/immunization-vaccines-and-biologicals/immunization-analysis-and-insights/surveillance>
7. UK Health security agency, HPV vaccination guidance for healthcare practitioners (version 6) <https://www.gov.uk/government/publications/hpv-universal-vaccination-guidance-for-health-professionals/hpv-vaccination-guidance-for-healthcare-practitioners>
8. European Centre for Disease Prevention and Control, ECDC, Human Papillomavirus Infection: Recommended vaccinations, <https://vaccine-schedule.ecdc.europa.eu/Scheduler/ByDisease?SelectedDiseaseId=38&SelectedCountryIdByDisease=-1>
9. Farghaly SA, editör, Uterin cervical cancer, Springer, International Publishing, 2019, sayfa 20.
10. T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Kanser Dairesi Başkanlığı, Ulusal HPV Smear tarama sonuç bilgilendirmesi, <https://hpvtarama.saglik.gov.tr/duyurular/sonucorgula>
11. Akın A., Topal E. Dünyada ve Türkiye’de servikal kanserlerin eliminasyonu hayal mi, gerçekleşebilir mi? Başkent Üniversitesi Basım Yayın Birimi, Ankara, Türkiye, 2021. <https://www.halksagligiokulu.org/Kitap/Detay/du-nyada-ve-tu-rkiyede-servikal-kanserlerin-eliminasyonu-hayal-mi-gerc-ekles-ebilir-mi/31e5011b-7a12-5c73-5986-3a02f233ac16>